

TRO OG SKRØPELIGHET

Bakgrunnsstoff 1 Mos 16,1-19,38.

Minnevers «Er det noe som er umulig for Herren? Neste år på denne tid kommer jeg igjen, og da skal Sara ha en sønn» (1 Mos 18,14).

Ukeoversikt Denne uken fortsetter vi vår ferd med Abram og Sarai (som snart skal bli Abraham og Sara) på deres reise som både er geografisk og åndelig. På ferden får vi se både deres tro og deres svake sider i en verden som stort sett hadde glemt Gud og hengitt seg til synd og åndelig uforstand, en tilstand som kommer klarest til syne i Sodomas og Gomorras skjebne.

En kjent fransk dikter skrev en gang: «Dine største sykdommer er hovmot, som skiller deg fra Gud, og sanselighet, som binder deg til jorden.»

Det er ikke stort som har forandret seg. Heldigvis er også Guds nåde den samme, for han elsker også de stolte og sanselige. Dette vil vi få se når vi nå kommer til den sørgelige historien om Sodoma og Gomorra der hovmot og sanselighet fører folket over stupet til tross for Guds kjærlighet og ønske om å tilgi.

Skriften sier om Gud at han «vil ikke at noen skal gå fortapt (2 Pet 3,9). Likevel vil noen gå fortapt. Dette er det tragiske, for

korset og det Jesus gjorde der har sikret at ingen behøver å lide den skjebnen. Denne uken skal vi få et eksempel på noen som gikk den veien.

SØNDAG**Hagar og Ismael (1. Mosebok 16)**

Les igjen de løftene som Abram så langt har fått om folk og etterkommere etter seg (1 Mos 12,1-3. 7; 13,15-16; 15,4-6. 13). Her er vi vitne til noe interessant. Om og om igjen får Abram høre at han skal bli far til et stort folk, at arvingen skal «utgå av ditt eget liv» (1 Mos 15,4 NB). Men noe mangler i alle disse løftene: hans kone, Sarai, blir ikke nevnt med et ord. Løftet går ut på at *Abram* skal bli far til et folk. Det står ingenting om arvingens mor. Han var gift med Sarai, så det var både logisk og naturlig å gå ut fra at det var hun som skulle bære frem barnet. Men løftene – slik vi finner dem så langt i Skriften – sier ingenting om hvem som skulle bli mor til dette store folket.

Les 1 Mos 16. Løftene ble jo gitt til Abram, så det er vel ikke så vanskelig å forstå at de gjorde som de gjorde? Men hvorfor var det likevel galt, det de gjorde?

Det var gått ti år siden Abram kom til Kanaan, og fremdeles lot arvingen vente på seg. Skuffet lyttet patriarken til «fornuften». Hvordan skulle han vel ellers få noen sønn? Ikke med den ufruktbare Sarai, det var iallfall sikkert. Og når ingenting i løftene sa noe bestemt om at Sarai skulle være mor til barnet, så er det ikke vanskelig å følge logikken i deres handlinger. Tidens skikk og bruk tillot en mann å ha mer enn en kone, men slikt blir ikke riktig bare fordi mange gjør det, og både Abram og hans kone burde visst bedre, de som tilbad den sanne Gud. Og

vi gjør kanskje ofte det samme – vi kjenner den sanne Gud og vet bedre, men vi gjør det gale fordi alle andre gjør det.

Til ettertanke Når man leser I Mos 16, blir man vitne til en viktig sannhet: de bitre følgene av å bryte Guds lov. Hvilke lærdommer har denne historien for oss når vi fristes til å bryte med det vi vet er rett for å oppnå et eller annet som i seg selv er et gode (for Abram og Sarai forsøkte jo bare å oppfylle et løfte som Gud hadde gitt)?

MANDAG

Pakten blir gitt på nytt (1. Mosebok 17)

Tretten år etter at Ismael ble født viste Gud seg for Abram. Nå gjentok han den pakten han før hadde inngått med patriarken og utbroderte den.

Sammenlign de løftene Gud før hadde gitt Abram (1 Mos 12,1-3. 7; 13,15.16; 15,4-6. 13) med det Gud sier til Abram her i 1 Mos 17,1-16. Hva er nytt, eller en utbrodering i forhold til det som før er sagt?

Gud sier at Abram (som snart skal bli Abraham – «far til mange») at han skal være «hel» i sin ferd. Dette er en påminnelse om at Guds nåde og miskunn ikke fjerner kravet om troskap og lydighet (Rom 5,20-6,2). Så viser han ham flere detaljer i det løftet som han fikk for nesten tjuefem år siden, deriblant budet om å omskjære alle guttebarn.

I tidens løp har mange fundert over hvorfor dette skulle være paktstegnet. Men i lys av det gjentatte løftet om Abrams «ætt» - eller sæd – (1 Mos 12,7; 13,15.16; 15,3.13.18; 17,7-10), skulle omskjærelsen symbolisere det forholdet som Gud ville ha til sitt paktsfolk gjennom alle generasjoner, et forhold som skulle beva-

res i tro (Rom 4,11.12). Det var gjennom dette folket at sannheten om Gud i generasjoner skulle formidles til verden, og gjennom dem skulle Messias komme. Det symboliserte utvilsomt også hjertets omskjærelse (5 Mos 30,6; Rom 2,29). Da Jesus kom og evangeliet gikk ut til folkeslagene, var det ikke lenger påkrevd (Gal 5,6).

Og om det hadde eksistert noen tvil før, så ble den nå fjernet. Sarai (Sara) – gammel som hun var – skulle bli mor til løftets sønn (1 Mos 17,15-19). Hadde Abraham trengt tro før, så trengte han det i alle fall nå.

Til ettertanke **Sammenlign 1 Mos 17,15-19 og Abrahams reaksjon på løftet om en arving med Sara med Rom 4,16-25. Hva kan disse versene (og 1 Mos 15,2; 16,4) lære oss om å bli regnet som rettfærdig ved tro? Hvordan kan vi her finne håp i lys av Guds trofasthet, også når vår egen tro ikke alltid er så urokkelig som den burde være?**

TIRSDAG

Herren på jorden (1 Mos 18)

I 1. Mosebok 18 blir løftet om en sønn gjentatt, og denne gangen er det myntet spesielt på Sara (vers 10) – dette løftet som virket så helt umulig (vers 11). Men vi får svaret: «Er det noe som er umulig for Herren?» (vers 14). Dette svaret er en kraftig irettesettelse av all tvil og vantro hos dem som bekjenner seg til Herren.

Les versene 16-21 nøye. Hva er det som stilles opp mot hverandre? Hvordan får vi her et lite innblikk i det som i grunnen skiller menneskeheten i to grupper? Se også Matt 25,32.33; Rom 11,26; 2 Pet 2,6; Åp 22,14.15.

Noe av det mest interessante i denne velkjente historien er å se hvem det var Abraham snakket med. Det ordet som i noen av versene er oversatt «Herren» (1 Mos 18,1.13.17.22.26) er det berømte ordet på fire bokstaver som noen oversetter med «Jehova» (YHVH), Gud Fars hellige navn. Dette ordet er brukt i 1 Mos 4,1. 4; 6,5; 2 Mos 20,11; 1 Kong 9,1; Sal 32,2 og i tusenvis av andre tekster der det er uttrykkelig talt om Gud.

Mange århundrer før Jesu fødsel viste altså Herren seg på jorden i menneskelig skikkelse (se 1 Mos 18,1-8). Allerede den gang var båndene mellom skaperen og hans falne skaperverk sterke. Når vi tenker på universets uendelighet og skaperverkets storhet, i alle fall den delen vi kan se, så får vi her et nytt eksempel på Guds fantastiske kjærlighet til oss syndere, at han skulle vise seg som menneske for Abraham, som jo også var en synder. Dette er naturligvis bare en forsmak på det som skulle skje mange århundrer senere da Jesus kom, han som i tillegg til å bli menneske også døde for verdens synd. Hva er det vi vil ha sagt her? At Gud står oss nærmere enn de fleste av oss fatter.

Til ettertanke **Hvordan har du erfart at Gud har vært nær? Hvordan har han rørt ved ditt liv? Hvordan kan du få oppleve et enda mer fortrolig fellesskap med ham?**

ONSDAG

Like før undergangen (1 Mos 19,1-14)

Les de første sju versene av 1 Mos 19. Hva sies om Sodomas moralske tilstand? Hva ligger i dette at både unge og gamle menn kom «fra alle kanter» av byen (vers 4 NB)? Hva minner dette om, fra en tidligere tid i jordens historie? 1 Mos 6,5.

Selv i moderne målestokk fortøner folket i Sodoma seg som nokså ille. Hvordan var de blitt slik?

Les Esek 16,49.50. Hvordan kan disse versene hjelpe oss å forstå det som skjedde med byen? Hvordan kunne slikt føre til det moralske forfallet som vi ser i Sodoma? Hva kan vi lære av dette?

Ifølge 2 Pet 2,7. 8 var Lot en rettferdig mann som led under det han så i byen, men han var neppe helt upåvirket av sine omgivelser. For hvem ville vel ikke blitt påvirket? (Døperen Johannes måtte bo i ørkenen for å unngå forfallet som omgav ham). Kanskje det kan bidra til å oppklare hvorfor Lot var så villig til å gi sine unge døtre til hopen for å beskytte sine gjester (1 Mos 19,8)? Det er vanskelig å fatte Lots reaksjon, men den viser i alle fall at han tok hopens trusler alvorlig. Han må ha visst hva de var troende til. Vers 9-14 viser at de to englene måtte gripe inn på overnaturlig vis for å berge Lot fra mobben som nå også ville la sitt sinne gå ut over ham.

Til ettertanke Deres hovmot, overflod på brød og «ro og trygghet» forvandlet ikke med et slag Sodomias innbyggere til den rasende hopen vi møter i 1. Mosebok 19. Slikt tar tid. Betrakt ditt eget liv og den retningen det beveger seg i (mot det himmelske Jerusalem [Hebr 12,22; Åp 21,2] eller mot Sodoma), samt den målestokken du bruker for å måle dine fremskritt.

TORS DAG
Sodoma ødelagt

Les 1 Mos 19,12-29. Hvordan forsøker Gud å frelse folk på tross av dem selv?

Hadde Lots selvmotsigende liv sløvet virkningen av hans oppfordringer? Heller ikke dette dramatiske besøket satte en støkk i familien. Lots barn «lo av ham og mente at han var overtroisk. Døtrene hans ble påvirket av sine menn. De mente de hadde det bra hvor de var og kunne ikke innse at det var fare på ferde. Alt var jo nøyaktig som det pleide å være. De hadde store eiendommer, og de trodde ikke det var mulig at det vakre Sodoma kunne bli ødelagt.» – *Alfa og Omega*, bind 1, side 142 (PP:160).

Les vers 15 omhyggelig. Hva lærer vi her om prinsippene for tilintetgjørelsen av synden? Se især på vendingen «så dere ikke blir revet bort på grunn av det onde som byen har gjort seg skyldig i.» Hva kan vi lære av dette?

Jesus kom for å knuse synden, ikke syndere (1 Joh 3,5); Jesus kom for å frelse verden, ikke ødelegge den (Joh 3,17). Jesus kom for å knuse djevelen og hans gjerninger, ikke mennesker (Hebr 2,14; 1 Joh 3,8).

Hele frelsesplanen dreier seg om å utslette synden, ikke mennesker. I historien om Sodoma forsøkte Gud å skåne Lot for den ødeleggelsen som før eller siden vil ramme all urett. Vårt eneste forsvar mot denne dommen er at vi skyr all urett og klynger oss til vår frelser Jesus Kristus i tro og lydighet, tar imot hans syndfrihet og fullkomne liv på våre vegne og samtidig avstår fra all

synd i vårt liv (Rom 6,12; 1 Pet 4,1.2). Til slutt vil synden bli utslettet, én gang for alle. Evangeliets glade budskap er at vi kan slippe å bli utslettet med den.

Til ettertanke Les I Mos 19,24-29. Merk deg ordene «Gud kom Abraham i hu» der det er snakk om å redde Lot. Skriv noen linjer der du forklarer hvordan dette er et symbol på den frelsen vi har i Jesus og at det bare er på grunn av ham at vi kan bli frelst i dommen. På sabbaten blir det kanskje anledning til å snakke om det man har skrevet.

FREDAG

Videre studium

Les *Alfa og Omega*, bind 1, side 124-134 (PP:137-144) og side 144-158 (PP:156-170); *The SDA Bible Commentary* om 1. Mosebok 16-19.

Der hun snakker om Lot, sier Ellen White: «Mens han bodde i den fordervelige byen og hele tiden var omgitt av gudløshet, ble hans tro sløvet. Himmelens fyrste stod ved siden av ham.

Likevel bad han for sitt liv som om Gud, som hadde vist ham en slik omsorg og kjærlighet, ikke ville bevare ham. Han burde heller ha overgitt seg helt og fullt til den guddommelige budbærer og betrodd sin vilje og sitt liv i Herrens hender uten spørsmål eller forbehold.» —*Alfa og Omega*, bind 1, side 143 (PP:161).

«Frelseren advarte disiplene om at forholdene i verden like før hans annet komme ville minne om tiden før syndfloden. Folk ville spise og drikke helt uten hemninger, og verden ville ha gitt seg hen til forlystelser. Slik er det nå. Verden har i stor grad gitt seg appetitten i vold, og i hangen til verdslige skikker vil vi bli slaver under fordervede vaner – vaner som vil gjøre oss stadig mer lik Sodomas innbyggere, som var under Guds dom. Det har forundret meg at verdens befolkning ikke er blitt utslettet, slik som folket i Sodoma og Gomorra. Jeg kan se nok av grunner til

vår tids forfall og høye dødelighet. Fornuften styres av en lidenskap som gjør blind, og høye idealer gir hos mange tapt i kampen mot begjæret.» – *Christian Temperance and Bible Hygiene*, side 53.

**Spørsmål til
drøftelse**

- 1. Les opp det dere skrev etter spørsmålet sist i torsdagens avsnitt. Snakk sammen om svarene.**
- 2. Nevn noen moralske spørsmål som er aktuelle her i landet. Hvordan stiller menigheten seg til disse sakene? Hvordan kan vi kristne være en positiv kraft og vise folk til et høyere ideal?**
- 3. Kjenner dere noen som kjemper med en synd som holder på å ødelegge livet deres? Hva kan dere gjøre for å støtte og hjelpe den som nå kjemper troens kamp?**